

Betegségteher

Betegségteher (Burden of disease)

Egy betegség terhét az adott populációban (globális, regionális, vagy országos szinten) adott időpontban előforduló esetek által okozott egészségkárosodás határozza meg, amely mind az életév-vesztéséget, mind az életminőség-romlást magában foglalja.

A betegségterhet DALY-ban mérik.

Elsősorban a makroszintű erőforrás-allokációban játszik szerepet.

Forrás:

[https://fogalomtar.aek.hu/index.php/Betegs%C3%A9gteher_\(Burden_of_disease\)](https://fogalomtar.aek.hu/index.php/Betegs%C3%A9gteher_(Burden_of_disease))

Rokkantsággal korrigált elveszített életévek

(Disability Adjusted Life Years – DALY)

A DALY mutatót azért hozták létre, mert a halálozási mutatók önmagukban nem adnak megfelelő felvilágosítást egy adott populáció egészségi állapotáról. Ezért a WHO egy olyan kombinált mutató létrehozását javasolta, amely mind a korai halálozást, mind a megbetegedésben eltöltött idő hosszát, illetve a betegség súlyosságát egy mutatóban fejezi ki. A DALY a károsodott egészségi állapotban leélt életévek és a korai halálozás miatt elveszített potenciális életévek kombinált indexmutatója, tehát a morbiditást és a mortalitást is figyelembe veszi. A betegségek okozta terheket (burden of disease) méri a populációban. A Globális Betegség-terhet az összes ok, összes életkori csoport, minden régióra vonatkoztatott összesített DALY értékei adják.

DALY = YLL (years of life lost – elveszített potenciális életévek) + YLD (years lost due to disability –

egészségkárosodásban leélt életévek)

Pl. az újszülöttkorban bekövetkezett halálozás 33 DALY-nak felel meg. Egy „DALY” egy olyan életévnyi veszteséget jelent, amit teljes egészségben lehetett volna megélni

Forrás:

https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0019_1A_Megelozo_orvostan_es_nepegeszsegtan/ch07s04.html

A két leggyakrabban alkalmazott új indikátor:

egészségesen várható élettartam

egészségkárosodástól mentes várható átlagos élettartam

Az egészségesen várható élettartam számának angol megfelelője a Healthy Life Years (HLY). Ezt a mutatót az Eurostat vezette be. Az egészségesen leélhető életévek egy adott életkorban a tartós (fizikai) tevékenység korlátozottsága nélkül várható életévek számát fejezi ki. A számítása úgy történik, mint a várható élettartamé, levonva belőle a tartós tevékenység korlátozottságában eltöltött évek számát.

Az egészségesen várható élettartam indikátortól különbözik az egészségkárosodástól mentes várható átlagos élettartam (Health-Adjusted Life Expectancy – HALE, korábban Disability-Adjusted Life Expectancy – DALE) mutató, amely azon életévek száma, amelyet az egyén adott életkorban (általában születéskor) teljes egészségben élhet az adott évi morbiditási és mortalitási arányszámok érvényesülése esetén. Az egészségkárosodásban eltöltött időtartamot súlyozva veszik figyelembe. A HALE (DALE) mutatókat a WHO használja elsősorban. Meg kell azonban jegyezni, hogy mindkét indikátor kiszámításához a halálozási adatok mellett olyan adatok (megbetegedési és egészségkárosodással kapcsolatos adatok) is szükségesek, amelyek csak korlátozottan vagy nem mindig megbízhatóan állnak rendelkezésre, ezért ezen mutatók összehasonlítása csak kellő körültekintéssel lehetséges

Forrás:

https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0019_1A_Megelőző_orvostan_es_nepegeszsegtan/ch07s03.html